

<p>Муниципаль Берэмлеге «Саурыш авыл жирлеге Советы» Аксубай муниципаль районы ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ</p>		<p>Муниципальное учреждение «Совет Саврушского сельского поселения» Аксубаевского муниципального района РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН</p>
<p>Комсомольская ул., д20, д.Ст.Савруши, 423068 тел.(8244) 4-82-37 ОКПО 94318702, ОГРН 1061665003069 ИНН / КПП 1603004945 / 160301001</p>		

КАРАР

№ 56

12 апрель 2023 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге территориясендә тезекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешендәге 19 пунктна, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 елдагы 248-ФЗ номерлы Федераль законга, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге Уставына ярашлы рәвештә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге

Карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге территориясендә тезекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга (кушымта).

2. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм торак пунктның мәгълүмат стендларында.

Савруш авыл жирлеге
Башлыгы

А.Г.Кузьмин

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль
турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданның (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләрен), инвалидлар өчен социаль, инженер һәм транспорт инфраструктурасы объектларына һәм күрсәтелә торган хезмәтләргә ирешү мөмкинлеген тәэмин итү таләпләрен үтәве тора (аннары шулай ук мәжбүри таләпләр).

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - администрация) тарафыннан башкарыла.

1.4. Администрациянең төзекләндерү өлкәсендә контроль алып барырга вәкаләтле вазифаи затлары булып торак пункт башлыгы (тиешле вазифаи затларның төгәл исемнәрен күрсәтергә) тора (алга таба шулай ук контроль алып барырга вәкаләтле вазифаи затлар). Администрациянең күрсәтелгән вазифалы затларының вазифа бурычларына аларның вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

"Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" гы 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар хокукларга, бурычларга ия һәм жаваплы.

1.5. "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законы, "жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль законы нигезләмәләре төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата кулланыла Россия Федерациясендә үзидарәләр.

1.6. Администрация төзекләндерү Кагыйдәләренең үтәлешен контрольдә тота,

шул исәптән:

1) янәшәдәге территорияләрне тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзекләндерү элементлары һәм объектлары эчтәлеге буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына иреккә керүенә комачауламаган коймалар урнаштыру буенча;

торак булмаган биналар, корылмалар, Корылмалар, биналарның башка стеналары, корылмалар, Корылмалар фасадлары, шулай ук төзекләндерүнең башка элементлары һәм жәмәгать урыннары эчтәлеге буенча;

инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләр, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

биналарга һәм аларга керү урыннарына иреккә юллар, шулай ук ишегалларына иреккә керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләр хәрәкәтенә куркынычсызлыгын тәмин итү, шул исәптән инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре, жир эшләре башкарылган чорда;

- Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары белән билгеләнгән срокта аварияләр нәтижәсендә эшләр башкару турында администрациягә хәбәрнамә жиберү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру рөхсәт ителмәве турында, анда транспорт чараларын урнаштыру төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташу яки төзелеш майданчыкларыннан чыгу вакытында (Чатыр яки ышык урын булмау сәбәпле) Гомуми файдаланудагы территорияләрне транспорт чаралары белән пычрату рөхсәт ителмәве турында;

3) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлегенә территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм сосулектан чистарту буенча чаралар үткәрүне контрольдә тоту;

4) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлегенә территориясен жәйге чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, алар белән көрәшү, аларның очагын локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу,

үзгәртеп кору, ремонтлау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшеллекләрне утырту, саклау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агачларны һәм куакларны кисү билеты һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утыртуга рәхсәт нигезендә алып ташлау (жимерү), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рәхсәт) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны саклау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә көтүгә рәхсәт ителмәү турында таләпләр.

Администрация контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан аларның компетенциясе чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турындагы күрсәтмәләренең үтәләшен контрольдә тоту.

1.7. Бу хәлдә төзекләндерү элементлары дип декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәкләр, шул исәптән бина фасадлары, Корылмалар, Корылмалар, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мөгълүмат щитлары һәм территорияне төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр аңлатыла.

Бу хәлдә төзекләндерү объектлары дип төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлатыла, аларда төзекләндерү буенча эшчәнлек алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның бакчачылык, бакчачылык коммерцияле булмаган берләшмәләре урнашкан территорияләр);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, төшүләр, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү майданчыклары;

6) машина кую урыннары (машина кую урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-күзәтү зоналары;

Бу хәлдәге саклагыч жайланмалар дип капкалар, капкалар, шлагбаумнар, шул исәптән автомат һәм декоратив коймалар (коймалар) аңлатыла.

1.8. Администрация төзеклөндөрү өлкөсөндө контрольне гамөлгө ашыру кысаларында төзеклөндөрү өлкөсөндө контроль объектларын исәпкә алуны тээмин итө.

Администрация тарафыннан төзеклөндөрү өлкөсөндөгө контроль объектларын элге Нигезлөмөгө ярашлы рөвештө билгеле бер куркыныч категориясенө кертү гамөлгө ашырыла.

2. Төзеклөндөрү өлкөсөндө контрольне гамөлгө ашырганда закон белән саклана торган кыйммөтлөргө зыян китерү (зыян) куркынычларын идарө итү

2.1. Администрация төзеклөндөрү өлкөсөндө зыян китерү (зыян китерү) куркынычлары белән идарө итү нигезөндө контроль алып бара.

2.2. Төзеклөндөрү өлкөсөндө контрольдө тотканда закон белән саклана торган кыйммөтлөргө зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын идарө итү максатларында элге Нигезлөмөнең 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектлары "Россия Федерациясендө дөүлөт контроле (күзөтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон нигезөндө куркыныч категориялөренө кертелөргө тиеш.

2.3. Төзеклөндөрү өлкөсөндө контроль объектларын (алга таба - контроль объектларын) элге Нигезлөмөнең 1.7 пунктында каралган администрация тарафыннан билгеле бер куркыныч категориясенө кертү, элге Нигезлөмөгө 1 нче кушымта нигезөндө, төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль гамөлгө ашырганда, тиешле объектларны билгеле бер куркыныч категориясенө кертү критерийларына ярашлы рөвештө башкарыла.

Контроль объектларын куркыныч категориялөренө кертү һәм контроль объектларына бирелгән куркыныч категориялөренө үзгөртү хакимият боерыгы белән башкарыла.

Идарө контроль объектларын куркыныч категориялөренө керткөндө шул исөптөн:

- 1) Бердөм дөүлөт күчөмсөз милөк реөстрындагы мөгълүматлар;
- 2) контрольдө тотылган затлар белән үзара бөйлөнөшсөз контроль чараларын башкарырга вөкалөтле вазыйфаи затлар тарафыннан алынган мөгълүматлар;
- 3) хакимияттөгө башка мөгълүматлар.

2.4. Администрация тарафыннан бирелгән куркыныч категориясенө бөйле рөвештө планлы контроль чаралар үткөрү түбөндөгө вакыт аралыгы белән башкарыла:

1) югары куркыныч категориясенө кертелгән контроль объектлар өчөн, 2 елга бер тапкыр;

2) Уртача куркыныч категориясенө кертелгән контроль объектлары өчөн 3 елга бер тапкыр.

Түбән куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

Контроль объектларын түбән куркыныч категориясенә кертү турында Карар кабул итү таләп ителми.

2.5. Еллык планлы контроль чаралар планнарына контроль чаралар кертелергә тиеш, алар өчен еллык планы гамәлгә ашыру елында соңгы планлы контроль чараны үткөрү тәмамланганнан соң, категориягә кертелгән контроль объектлар өчен вакыт чоры тәмамлана:

1) югары куркыныч, ким дигәндә 2 ел;

2) Уртача куркыныч, ким дигәндә 3 ел.

Әгәр элек контроль объектларына карата планлы контроль чаралар үткәрелмәгән булса, еллык планга контроль объектлары юридик затның яки гражданның контроль объектына милек хокукы барлыкка килгән көннән соң бер ел узгач, ә янәшәдәге территорияләр очрагында - төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә янәшәдәге территорияне тоту буенча бурыч барлыкка килгән көннән кертелергә тиеш.

2.6. Контроль объектының Хокук иясе соравы буенча, сорау килгәннән соң 15 көннән дә артмаган вакытта контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар аңа контроль объектына бирелгән куркыныч категориясе турында мәгълүмат, шулай ук мондый объектын билгеле бер куркыныч категориясенә керткәндә кулланылган мәгълүмат бирә.

Контроль объектының Хокук иясе хакимияткә контроль объектына элек бирелгән куркыныч категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

2.7. Администрация куркыныч категорияләре бирелгән контроль объектлары исемлеген алып бара (алга таба контроль объектлары исемлеге). Контроль объектларын контроль объектлары исемлегенә кертү әлеге Нигезләмәнең 2.3 пунктында күрсәтелгән Администрация боерыгына ярашлы рәвештә башкарыла.

Риск категорияләре күрсәтелгән контроль объектлары исемлеге хакимиятнең рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрендә (алга таба хакимиятнең рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла. Махсус бүлеккә керү хакимиятнең рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлегендә түбәндәге мәгълүмат бар:

1) контроль объектын идентификацияләүче мәгълүмат (контроль объектының урнашкан урыны адресы, кадастр номеры (әгәр булса), контроль объектын идентификацияләүче башка билгеләр (кәрәк булганда));

2) бирелгән куркыныч категориясе;

3) контроль объектына куркыныч категориясен бирү турында карар реквизитлары.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау

3.1. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне профилактик чаралар үткөрү аша гамәлгә ашыра.

3.2. Профилактика чаралары хакимият тарафыннан контрольдә тотылган затларның мәжбүри таләпләрне намуслы үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотылган затларга, аларны үтәү ысулларына житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзәтү өлкәсендә контроль үткәргәндә зыян китерү (зыян китерү) куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чаралар үткөрүгә карата өстенлекле булып тора.

3.4. Профилактика чаралары Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасында каралмаган профилактика чаралары да үткәрелергә мөмкин.

Әгәр контроль объектлары закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычы булып тора яки мондый зыян китерелгән икән, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башлыгына карар кабул итү өчен шунда ук мәгълүмат жиберә .

3.5. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә түбәндәге профилактика чаралары үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокукны куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча хакимият тарафыннан хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә, массакүләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотылган затларның шәхси кабинетлары аша дөүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка формаларда урнаштыру юлы белән башкарыла.

Администрация хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә "Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"31.07.2020 ел, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясының 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Администрация шулай ук Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге халкына гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына куела торган мәҗбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, шулай ук контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирергә хокуклы.

3.7. Хокукны куллану практикасын гомумиләштерү хакимият тарафыннан үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтиҗәләре турында мәгълүмат җыю һәм анализлау аша башкарыла.

Хокукны куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар ел саен төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокукны куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган һәм хакимият башлыгы имзалаган хакимият боерыгы белән расланган доклад әзерли. Өлегенә доклад хисап елыннан соң киләсе елның 1 июленә кадәр хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

3.8. Мәҗбүри таләпләрне бозуның рәхсәт ителмәве турында кисәтү һәм мәҗбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрү төхдәме контрольдә тотылган затка мәҗбүри таләпләрне бозу турында яки мәҗбүри таләпләрне бозу билгеләре турында мәгълүмат булганда һәм (яки) мәҗбүри таләпләрне бозу зыян китергән (зыян китергән) дигән мәгълүмат расланмаган очракта игълан ителә закон белән саклана торган кыйммәтләргә яки закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы тудырды. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башлыгы тарафыннан күрсәтелгән мәгълүматларны алганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (имзалана). Кисәтү язма яки электрон документ формасында ясала һәм контрольдә тотылган зат адресына җибәрелә.

Мәҗбүри таләпләрне бозуның рәхсәт ителмәве турында кисәтү Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 31.03.2021 N 151 "контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типовой формалары турында"гы боерыгы белән расланган формага ярашлы рәвештә рәсмиләштерелә.

Мәҗбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләр теркәлү номеры белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Хакимият тарафыннан мәҗбүри таләпләрне бозуны рәхсәт итмәү турында кисәтү игълан ителгән очракта, контрольдә тотылган зат күрсәтелгән кисәтүгә каршы килергә хокуклы. Кисәтүгә каршылык администрация тарафыннан алынган көннән алып 30 көн эчендә карала. Контрольдә тотылган кешегә каршылыкны язма формада яки электрон документ формасында карау нәтиҗәсендә каршылык белән килешү яки риза булмау турында мәгълүмат белән җавап җибәрелә. Каршылык белән риза булмаган очракта, җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

3.9. Контрольләнгән затларга консультацияне контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында башкара һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итүне Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге башлыгы һәм (яисә) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат үткәрә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яки язма рәвештә башкарыла:

- 1) тәзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү тәртибе;
- 4) контроль чаралар кысаларында хакимият тарафыннан үтәлгән мәжбүри таләпләр булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотылган затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнар жыеннарында һәм конференцияләрендә дә башкарыла ала.

3.10. Язма рәвештә консультацияне контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат түбәндәге очракларда башкара::

- 1) контрольдә тотылган кеше консультация мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма запрос тәкъдим итә;
- 2) консультация вакытында бирелгән сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соравын таләп итә.

Консультация биргәндә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында конкрет контроль чараны, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затларның, контроль чарада катнашучыларның карарларын һәм (яки) гамәлләрен, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынау нәтижәләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләренә үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылган затны бәяләү максатыннан, хакимият тарафыннан кулланыла алмый.

Контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан консультацияләренә исәпкә алу журналы алып барыла.

Контрольдә тотылган затларның һәм аларның вәкилләренең администрациягә

биш һәм аннан да күбрәк бертөрле мөрәжәгатьләре кәргән очракта, консультацияләр хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлегенә башлыгы яисә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотылган затның эшчәнлегенә гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында яки видео-конференц-элементә куллану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотыла торган зат аның эшчәнлегенә яки аңа караган контроль объектларына куелган мәҗбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, куркыныч категориясен киметүнең нигезләре һәм киңәш ителә торган ысуллары, шулай ук контроль объектларына карата аларны тиешле категориягә кертүдән чыгып үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында хәбәр ителә куркыныч.

Профилактик визит үткәргәндә контрольдә тотылган затларга мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Контрольдә тотылган кешенең профилактик визит барышында алган аңлатмалары тәкъдим итү характерында.

Мәҗбүри профилактик визит югары куркыныч категориясенә караган контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылган затларга карата үткәрелә.

Контрольдә тотылган кешегә мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи зат аны уздыру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында белдерү язма рәвештә төзелә.

Мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында белдерү контрольдә тотылган зат адресына "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелегенә) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә җибәрелә.

Контрольдә тотылган кеше мәҗбүри профилактик визит үткәрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта администрациягә ул уздырылганчы өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

Мәҗбүри профилактик визитны үткәрү вакыты контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Төзәтү өлкәсендә контроль гамәлгә ашырганда администрация тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәгелә контроль чаралар һәм контроль гамәлләр үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәҗбүри таләпләргә ярашлы рәвештә контрольдә тотыла торган зат (аның филиаллары, вәкиллеләре, аерым структур бүлекчәләре) урнашкан урында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, таләпләр кую,

язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү аша);

2) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

3) документаль тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы мәгълүматларны жыю һәм анализлау аша, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати үзара хезмәттәшлек барышында килгән мәгълүматларны, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә тотылган затлар, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларны, "Интернет" челтәреннән алынган мәгълүматларны, башка һәркемгә ачык булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүнең фото функцияләре булган техник чараларын кулланып алынган мәгълүмат- һәм кино төшерү, видеоязмалар);

6) күчмә тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза аша).

Әлеге пунктта каралган контроль чаралар һәм күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль гамәлләр төрләре конкрет контроль объектының әлеге Нигезләмәгә N 1 кушымтасына ярашлы рәвештә билгеле бер куркыныч категориясенә каравына бәйле рәвештә дифференциацияләнгән.

4.2. Мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү һәм күчмә тикшерү хакимият тарафыннан контрольдә тотылган кешеләр белән аралашмыйча үткәрелә.

4.3. Әлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктының 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планлы һәм планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документаль тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;

- 3) документаль тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;
- 5) мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү;
- 6) күчмә тикшерү.

4.6. Контрольдә тотылган затлар белән үзара эш итү буенча контроль чаралар үткөрү өчен нигез булып:

1) хакимиятнең гражданнарның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан кәргән очракта закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) турында яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында белешмәләре булу, шулай ук контроль чаралар, шул исәптән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткөрү нәтижәсендә шундый мәгълүмат алу, шул исәптән башка контрольдә тотылган затларга карата үткөрелгәннәр дә;

2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

3) контроль чараларны үткөрү планына кертелгән контроль чараларны үткөрү срокларының килүе;

4) Россия Федерациясе Президентының йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотылган затларга карата контроль чаралар үткөрү турындагы йөкләмәсе;

5) прокуратура органнарына кәргән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешен, кеше һәм гражданның хокуклары һәм ирекләре үтәлешен күзәтү кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

6) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - контрольдә тотылган зат тарафыннан бирелгән күрсәтмәдә каралган документлар һәм мәгълүматлар бирелмәгән очракта яки тәкъдим ителгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта.

4.7. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәгә N 2 кушымтасында күрсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегә хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контрольләнгән кеше белән хезмәттәшлек иткәндә үткәрелә торган контроль чаралар хакимиятнең контроль чараны үткөрү турындагы боерыгы нигезендә үткәрелә.

4.9. Хакимиятнең закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турындагы мәгълүматлар нигезендә контроль чараны үткөрү турында боерыгы кабул ителгән очракта яки

контрольдә тотыла торган затның эшчәнлек параметрларын билгеләү очрагында, аларның туры килүе яки алардан тайпылуы мәжбүри таләпләрне бозу куркынычының расланган индикаторлары буенча контроль чараны үткөрү өчен нигез булып тора, моңдый боерык контрольгә алырга вәкаләтле вазифаи затның мотивацияле тәкъдире нигезендә кабул ителә, контроль чара үткөрү турында.

4.10. Контрольдә тотыла торган затлар белән үзара бәйләнешсез үткөрелүче контроль чаралары Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлегә башлыгы йөкләмәсе нигезендә, хакимият эш планнарында, шул исәптән "дәүләт контроле (күзәтчелеге) турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законнда билгеләнгән очракларда һәм Россия Федерациясендә муниципаль контроль.

4.11. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралары "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан үткөрелә.

4.12. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контроль оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада, әлеге документлар һәм (яки) мәгълүматлар карамагында булган башка органнарда яки күрсәтелгән органнарга буйсынучы оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яки) мәгълүматлар ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлегә, аларны тапшыру тәртібе һәм вакыты Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 19.04.2016 елның 724-р номерлы расланган боерыгы белән дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, башка дәүләт органнарыннан, органнарыннан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә муниципаль контроль органнары тарафыннан ведомствоара мәгълүмати үзара хезмәттәшлек кысаларында сорала һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүмат исемлегә белән билгеләнгән жирле үзидарә яки дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынучы оешмалар, әлеге документлар һәм (яисә) мәгълүмат, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан башка органнарда яисә әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр карамагында булган оешмалардан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда контроль (күзәтчелек) органнарыннан алынган документлар һәм (яисә) мәгълүматларны ведомствоара мәгълүмати үзара бәйләнеш кысаларында бирү кагыйдәләре, "дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында" Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 06.03.2021 № 338 карары белән расланган.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә һәм гражданнарга карата планлы контроль чаралары чираттагы календарь елга планлы контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан контроль чараларны чыгару кагыйдәләренә ярашлы рәвештә эшләнә торган планлы контроль чараларын үткөрүнең еллык планнары нигезендә үткөрелә (күзәтчелек) ел дәвамында чаралар, "чираттагы календарь елга планлы контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын кертү һәм аннан чыгару тәртібе турында" Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 31.12.2020 № 2428 карары белән расланган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып.

4.14. Бу очракта шәхси эшмәкәр, контрольдә тотыла торган затлар булган граждан хакимияткә контроль чараны үткәргәндә катнашу мөмкин түгеллеге турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү хакимият тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданның әлеге мәрәжәгәте өчен сәбәп булган шартларны бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә (эмма 20 көннән артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү карала:

1) контрольдә тотыла торган затның яки аның вәкиленең булмавы контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затның контроль чараны үткәрү турында тиешенчә хәбәр ителгән очракта контроль чараны үткәргәндә мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләвенә комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яки зыян китерүнең турыдан-туры куркыныч билгеләренә булмавы;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотылган кешенең булмавының (контрольдә тотылган кешенең авыруы, аның командировкасы һ.б.) житди сәбәпләре бар.

4.15. Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты 10 эш көннән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатътән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү вакыты һәр филиал, вәкилле, оешманың аерым структур бүлекчәсе яки житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләр башкаруга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрен теркәү өчен контроль чаралар үткәрүнең барлык очракларында да контрольлек итү чараларын үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелүче фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрия үлчәүләре кулланылырга мөмкин чаралар. Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрия үлчәүләре һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелгән актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелгән протоколда чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотылган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яки вазыйфаи затларга жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яки) хакимиятнең 2 статьяның 2 өлешендә каралган чараларны куллануы керә "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 нчы карары.

4.18. Контроль чара тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Әгәр мондый чара нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылганлыгы, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур

берәмлеге белән билгеләнгәнлеге күрсәтелә. Контроль чара тәмамланганчы ачыкланган бозуны бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш. Контроль чараны үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка кушыла.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чара тәмамланган көнне контроль чара уздырылган урында башкарыла.

Прокуратура органнары белән килешенгән контроль чара акты, ул рәсмиләштерелгәннән соң ук, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша прокуратура органнарына жиберелә.

4.19. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында мәгълүмат урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт системаларын тәмин итү өчен кулланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик үзара бәйләнешен тәмин итүче инфраструктура аша житкерү юлы белән хәбәр ителә һәм муниципаль хезмәтләр һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне үтәү электрон формада, шул исәптән "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) Бердәм порталы" федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталы аша.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкармаган, контрольдә тотыла торган кеше булган граждан контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан башкарылганнары турында хәбәр ителә, контрольдә тотылган затның электрон почта адресы турында администрациядә мәгълүмат булмау һәм аңа дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә документлар жиберү мөмкинлеге булмаган очракта, документларны кәгазьдә йөртүчегә жиберү юлы белән эш итү һәм кабул ителә торган карарлар (, әгәр кешенең Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын үтүне тәмамламаса). Әлеге граждан администрациягә документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затларга контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольдә тотыла торган затка документлар һәм мәгълүматлар жиберү, контрольдә тотыла торган затка электрон формада яки контрольдә тотыла торган зат соравы буенча мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта, почта элементсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.21. Контроль чараны үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазифаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян

китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

4.22. Контроль чарасын үткәргәндә контрольдә тотылган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозулар ачылган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә хакимият (контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазифаи зат) :

1) контроль чара акты рәсмиләштерелгәннән соң контрольдә тотылган затка ачылган бозуларны бетерү турында һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне (зыян китерүне) булдырмау буенча чаралар үткәру турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне (зыян китерүне) булдырмау яисә аны китерүне туктату һәм гражданның, оешмаларга закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы (зыян китерү) булу-булмавы һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүматны теләсә нинди ысул белән житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә контроль чарасында гражданның, контроль объектына ия булган һәм (яки) файдаланган оешмаларның эшчәнлегенә ачылган, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең (зыянының) турыдан-туры куркынычы яки мондый зыянының (зыянының) китерелүе;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләре ачылганда тиешле мәгълүматны дәүләт органына үз компетенциясенә ярашлы рәвештә яки тиешле вәкаләтләре булганда гаепле затларны закон белән билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә җибәрергә;

4) мәжбүри таләпләрнең ачылган бозуларын бетерүне контрольдә тоту, мәжбүри таләпләрнең бозуларын кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү мөмкинлеген булдырмау буенча чаралар күрергә, күрсәтмә билгеләнгән срокларда үтәлмәсә, аны үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр чара законнарда каралган;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәру мәсьәләсен карау.

4.23. Төзекләндерү өлкәсендә контроль алып баручы вазифаи затлар билгеләнгән тәртиптә федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданның белән хезмәттәшлек итә.

Контроль чара барышында төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итү кысаларында Россия Федерациясе законнары белән административ һәм башка җаваплылык каралган закон таләпләрен бозу ачылган очракта, контроль чара актында ачылган бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар өлеге актының күчermәсен тиешле җаваплылыкка тартуға вәкаләтле хакимият органына җибәрәләр.

5. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазифаи затларның Администрация карарларына, гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү

5.1. Башкарма комитет карарлары, төзеклэндерү өлкәсендә контроль алып барырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәлсезлеге) "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законның 9 бүлегә тарафыннан билгеләнгән тәртиптә шикаять ителергә мөмкин.

5.2. Аларның фикеренчә, төзеклэндерү өлкәсендә контроль кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылган затлар судка кадәр шикаять итәргә хокуклы:

- 1) контроль чаралар үткәру турында карарлар;
- 2) контроль чаралар актлары, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;
- 3) төзеклэндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затларның контроль чаралары кысаларында гамәлләре (гамәлсезлекләре).

5.3. Шикаятьне контрольдә тотылган зат дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланып, шикаятьне карауга вәкаләтле органга электрон рәвештә бирә.

Дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматлар һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланмыйча, Россия Федерациясенең дәүләт һәм закон белән саклана торган сер турындагы закон таләпләрен исәпкә алып бирелә. Тиешле шикаятьне Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башлыгының шәхси кабул итүендә контрольдә тотылган зат шикаятьтә (документларда) дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматлар булу-булмавы турында алдан хәбәр итеп бирә.

5.4. Башкарма комитет карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башлыгы тарафыннан карала.

5.5. Башкарма комитет карарына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять контрольдә тотылган зат үз хокуклары бозылуы турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитет күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылган кеше күрсәтмәне алганнан соң 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогы җитди сәбәпләр аркасында узып киткән очракта, бу срокны шикаять бирүче кешенең үтенече буенча башкарма комитет (шикаятьне карауга вәкаләтле вазифаи зат) кире кайтарырга мөмкин.

Шикаять биргән кеше, шикаять буенча карар кабул ителгәнче, аны тулысынча яки өлешчә кире ала ала. Шулай ук вакытта шикаятьне шулай ук нигезләр буенча кабат җибәрү рәхсәт ителми.

5.6. Башкарма комитет карарына һәм аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Өгәр аны карау өчен башка органнар карамагында булган мәгълүматларны алу таләп ителсә, шикаятьне карау вакыты Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башлыгы тарафыннан 20 эш көненә озайтылырга мөмкин.

6. Төзекләндерү өлкәсендә төп контроль күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

6.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 ел, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә башкарыла.

6.2 контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә N 3 кушымтасы белән билгеләнгән.

кушымта N 1

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Савруш авыл җирлеге территориясендә
төзекләндерү эшләре алып бару өлкәсендә
муниципаль контроль турында Нигезләмәгә

Савруш авыл җирлеге администрациясе (муниципаль берәмлек исеме) төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектларын билгеле бер куркыныч категориясенә керту критерийлары

1. Югары куркыныч категориясенә янәшәдәге территорияләр керә.

2. Уртача куркыныч категориясенә элмә такталар, биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кечкенә архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары, күрсәткечләр, саклагыч җайланмалар керә.

3. Төзекләндерү өлкәсендәге барлык башка контроль объектлары түбән куркыныч категориясенә керә.

кушымта N 2

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Савруш авыл җирлеге территориясендә
төзекләндерү эшләре алып бару өлкәсендә
муниципаль контроль турында Нигезләмәгә

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә планнан тыш тикшерүләр үткөрү кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары

1. Янәшәдәге территориядә яки гомуми файдаланудагы башка территорияләрдә чүп-чар һәм башка җитештерү һәм куллану калдыклары булу.
2. Янәшәдәге территориядә карантин, агулы һәм чүп үләннәре, агач һәм куакларның кисеп алынган калдыклары бар.
3. Торак булмаган биналар, корылмалар, Корылмалар фасадларында, биналарның башка стеналарында, корылмаларда, корылмаларда, шулай ук төзекләндерүнең башка элементларында һәм җәмәгать урыннарында үз белдеге белән ясалган язулар яки рәсемнәр булуы.
4. Янәшәдәге территорияләрдә гражданнарның ирекле һәм куркынычсыз үтүенә комачаулаучы бозлавык булу.
5. Биналарның, корылмаларның түбәләрендә сосулеклар булуы.
6. Халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле керүенә комачаулаучы коймалар булуы.
7. Инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны юк итү яки зарарлау.
8. Җир эшләрен рәхсәтсез яки мондый рәхсәтнең гамәлдә булу вакытыннан артып башкару.
9. Биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле керү өчен, шулай ук ишегалларына ирекле керү өчен, җәяүлеләр иминлеген һәм җәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәмин итү өчен, шул исәптән инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен, җир эшләрен башкарганда киртәләр булдыру.
10. Транспорт чараларын газонга яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориягә урнаштыру, анда транспорт чараларын урнаштыру төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнә.
11. Агачларны һәм куакларны кисеп алу билеты яки агачларны һәм куакларны күчереп утыртуга рәхсәтсез, бетерү (җимерү) яки күчереп утырту бары тик шундый документларга ярашлы рәвештә генә башкарылырга тиеш булган очракларда алып ташлау (җимерү), агачларны һәм куакларны күчереп утырту.
12. Гомуми файдаланудагы территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннары һәм кошлары кәтүе.

кушымтаN 3

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Савруш авыл җирлеге территориясендә
төзекләндерү эшләре алып бару өлкәсендә

1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре

Таблица 1

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткечләр
Территорияне төзекләндерү өлкәсендә ачыкланган закон бозулар арасынан бетерелгән бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елына планлы контроль чараларын үткөрү планын үтәү проценты	100%
Контроль чаралар үткәргәндә муниципаль контроль органы һәм (яки) аның вазифаи затының гамәлләренә (эшсезлегенә) нигезләнгән шикаятьләр проценты	0%
Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижеләре проценты	0%
Тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижелә контроль чараларның проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында кертелгән суд карарларының проценты	95%
Муниципаль контроль органы тарафыннан чыгарылган административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә гамәлдән чыгарылган карарларның гомуми санының проценты	0%

2. Чаралар үткөрү параметрларын характерлаучы индикатив күрсәткечләр

2.1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә;

1) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль чаралар саны;

2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яки контроль объектының хисап чорында мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау нигезендә хисап өчен үткәрелгән планнан тыш контроль чаралары саны;

3) хисап чорында үткәрелгән контроль чараларның гомуми саны:

4) хисап чорында КНМның һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән

үткөрөлгөн контроль чаралар саны:

5) хисап чорында дистанцион хезмэттэшлек чараларын кулланып үткөрөлгөн контроль чаралар саны;

6) хисап чорында үткөрөлгөн мөжбүри профилактик визитлар саны;

7) хисап чорында игълан ителгөн мөжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;

8) хисап чорында мөжбүри таләпләрне бозуларны ачыклаган контроль чаралар саны;

9) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чаралар саны;

10) хисап чорында контроль чаралар нәтижәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;

11) хисап чорында контроль чаралар үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жиберелгән гаризалар саны;

12) прокуратура органнары тарафыннан килешүдән баш тартылган контроль чараларны үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жиберелгән гаризалар саны хисап чорында;

13) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;

14) хисап чоры ахырына куркыныч категорияләренә һәрберсе буенча куркыныч категорияләренә кертелгән исәпкә алынган контроль объектлары саны;

15) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контрольдә тотылган затлар саны;

16) хисап чорында контроль чаралар үткөрөлгән исәпкә алынган контрольдә тотылган затлар саны;

17) хисап чорында контроль орган тарафыннан карау вакыты бозылган шикаятьләр саны;

18) хисап чорында контрольдә тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендә жиберелгән контроль органнары вазыйфаи затларының карарларын, гамәлләрен (гамәлсезлекләрен) бәхәсләшү турында дөгъва белдерүләре саны;

19) хисап чорында контрольдә тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендә жиберелгән контроль органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәлләренә) каршы дөгъва белдерүләре саны;

20) муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозып үткөрөлгән һәм нәтижәләре гамәлдә түгел дип танылган һәм (яки) хисап чорында гамәлдән чыгарылган контроль чаралар саны.

